

Medgyessy-szobrok Kaposváron

Róma-hegyi beszélgetés

A parkban, a Janus-szobor előtt dr. Martyn Róbert.

Tizenöt éve, 1958. július 20-án halt meg *Medgyessy Ferenc* Kossuth-díjas szobrászművész. Debrecen szülőtte jó néhányszor megfordult Kaposváron is, rendszeres látogató volt Rippl-Rónainál, a róma-hegyi villában. Itt hagyott faragásainak számbavétele közben *dr. Martyn Róbert*-et kértük meg, hogy elevenitse föl emlékeit Medgyessyről.

A parkban álló *Janus-szobor* előtt állunk meg először. A kőben maradandó nyom: 1913. tehát pontosan tudjuk, mikor faragta Medgyessy. Dr. Martyn Róbert először az orvos Medgyessyről mond egy anekdotát.

— Az első világháború alatt katonaeorvosként szolgált. Mésélte, kijött a gyakorlatból. Receptje később ez volt: *„alul hashajtó, felül aszpirin...“*

Rippl-Rónai műtermében a parkból bemenekített szobrok. A suhancok megrongálták őket. Itt áll Medgyessy *Rippl-Rónai portréja*, amely előbb készült el, mint amelyik a múzeum előtt áll. Mindenki szebbnek is tartja...

— Milyen kapcsolatban állt Rippl-Rónai és Medgyessy?

— Medgyessy Rippl-Rónai hatása alatt dolgozott. Köztudott, hogy festőnek készült, Rippl-Rónai beszélt rá a faragásra. Bizonyos fokig irányította is a munkában, hiszen a Franciaországból hazatért Rónai jól ismerte a francia szobrászatot is, különösen szoros

kapcsolatban állt Mailol-lal.

— Milyen ember volt Medgyessy Ferenc?

— Bohém. Mindig kevés pénze volt, de a humor oldaláról beszélt róla. A házvezetőnőjét Cápának nevezte... Mert az mindent elnyelt. Budapesten, a Százados úton volt a műterme. Annak ajtajára ezt írta ki: *„Pénzt csak hozni lehet“*. A másik jó barát, Mó-

ricz Zsigmond pedig ezt írta alá: *„Akkor ide sűrűn jö-vünk...“*. Egyébként mégsem mondható róla, hogy anyagias volt.

Hirtelen embernek ismerték. Itt a kertben történt. Egy tuskó akadályozta a munkájában. Fejszét kért, azt mondta, öt perc alatt kiszedi. Bizony, negyedóra múlva sem tudott megbirkózni egyetlen gyökérrel sem...

Rippl-Rónai szobra a múzeum előtt.

A villának döntve egy rejtőfekszik. Nyilván Rippl-Rónai kedvenc csacsija az ábrázolt számár, rajta egy ülő és egy térdelő gyermek. A nyersen faragott munkából valami belső báj, derű árad, mint valamennyi Medgyessy-alkotásból.

A ház falán emléktábla, melyet 1961-ben állítottak, rajta Medgyessy *bronzplakettje* a mindig tisztelt Rippl-Rónairól. Alatta Takáts Gyula verse.

Dr. Martyn Róbert a villa emeleti szobáiba vezet. Itt látható Rippl-Rónai *halotti maszkja*, melyet Medgyessy készített. A sarokba állítva az *Anya gyermekkel* ismert Medgyessy-szobor eredeti vörösmárvány faragása, erről készültek azok a másolatok, melyek több helyen is megtalálhatók.

Anya gyermekével.

Balint Lajos nemrég megjelent *Ecset és véső* című tanulmánykötetére hivatkozunk, amikor a kortársat idézve Medgyessy emberi, művészi alakját kutatjuk: — *„Hallom, azt állítod rólam — szólt rám Feri bácsi —, hogy olyan vagyok, mintha magamat is a saját szobraim faragták volna ki. — Csak nem sértődöttél meg? — Ennél hízelgőbbet nem mondhattál volna.”*

Nem hízelgésből mondta Medgyessyről Balint Lajos. Inkább jó szemét dicséri a megállapítás.

A tizenöt éve halott, kiváló magyar szobrászra emlékezve művésztársával együtt eleve-níthettük föl emlékét, alakját. Talán elválaszthatatlan társak is — példát mutatva — Medgyessy és Rippl-Rónai. Ma is együtt élnek. Itt, a Róma-hegyen, biztosan...

Horányi Barna